

KIRJEITÄ

ASTORIA, ORE.

Astorian s. s. o:n ompeluseuran naiset ottivat opikseen sen, kun saottiin täällä nukuttavan. Viime torstain, 28 p. helmik., kokous osotti, että on alettu innolla kehittymään. Tulokas vain lukuisampina joukkoja mukaan ja ilman varinaa tunnustatte, että tällaisissa kokouksissa ei suinkaan ole ikävä. Kokouksen menosta vähän.

Lyyli Paavilla alusti lyhyesti keskustelualueen korkeista elinkustannuksista, huomauttaen sen seikan, että meidän on vaikea lähteä etsimään syytä korkeisiin elinkustannuksiin, vaan on meidän keskusteltava siitä, mitä voimme tehdä tai ehdottaa tehtäväksi niiden alentamiseksi.

Lähdettiin keskustelemaan, mitenkä voitaisiin järjestyneenä joukkoliikkeenä heivittää olot täällä. Huomautettiin kuinka osuuskassa on vähäistä täällä, kuinka pientä täällä jo olevan osuuskunnan kannatus. Ollis saatava harrastusta kulutusosuuskuntien kannattamiseen. Puhuttiin toripalkkion hyödyllisyydestä, joiden laittaminen on ollut luvassa silloin kun nykyinen porvarimajuri romasi virkaan, mutta joka jätettiin pelkäksi toimiksi. Ollisihan selvästi edullisempaa saada farmarien tuotteet suoraan heiltä itsestään, eikä liittoutuneilta välikauppiailta, joiden hintoja ei edes vähäkkään kontroleerata kaupunkien eikä kuntain hallinnot.

Päätöksiksi tuli, että kirjuri on laadittava asasta pöytäkirjan ensi kokoukselle, joka sitten hyväksyttyinä tai korjattuna alustetaan osaston kokoukselle alkueella saada tosiaankin parannuksia aikaan — valkapaiksumalla kokoon kansankokouksen — järjestetyillä joukotoiminnalla.

Muuta ohjelmaa oli kylliksi ja oli pa se omintalaiseita ja hyviä. Näppärän puheen piti Mandi Riuta, teroittaen tiedon tarpeellisuutta. Toim. Niemi lausui hyvin, pienen laulun. Kertomuksen luki Lyyli Paavilla selvästi. Sitten oli ohjelmassa Edith Pirilän tekemä ja laulama laulu, joka oli omistettu erälle miestoverille, joka viime kokouksessa oli meitä karmomassa — innostamassa, mutta jonka sanat saavat jäädä muistoksi muillekin ja siksi ne seuraavat tässä:

Meilmaalta kuulunut on huuua
Että pohjasakka täällä kuohuaa,
Ei se ole juorupuhetta,
Osottaa vain kehityksen kulkua.

Minkäläinen kapine se naisliike on,
josta syntynyt on puhe vieron?
Innostuksen liekki miehet valasti
Ja joukolla he asioita tuumasi.

Miehet myöskin asua arvelee,
Mikäs niitä muuta nyt kaivelee.
"Jättävätkö neulansa jo ruostumaan,
Ja alkavatko sivot heillä toimimaan.

Pahaa tuossa ei nyt ole ollekaan,
Kun vain pysyisivät meidän tasolla,
Ettelvät he miesten eelle rientäisi,
Kaikki meidät paha silloin perisi."

48 tunnin viikolta. Alipalkkaraajan ylennys on 20 prosenttia entisestä.

Hermostuneisuutta vaiko suurempaa vapautta todistaa se, kun englantilaiset naiset ovat yleisesti alkaneet tupakoida. Tuhansia tupakoitsevia naisia näkee yksin Lontoossa. Kaikkien huokkien naiset polttavat ja kaikenlaisissa palkoissa: ravintoloissa, puodeissa, teattereissa, kadulla, vaunuissa y. m., ilman kuten miehetkin. Naiset työtökkin tupakoivat ja kantavat paperosiaan sievissä koteloissa, kuten puuteriaan ja peiliään, ilman kainostelunutta. — Hm!

Petalumaassa, Cal., aikovat naiset valita majuriksi naisen, sekä koko kaupungin virkakuntaan ainoastaan naisia ensi huhtik. vaaleissa. Naiset ovat varmoja voitostaan.

— Onnistunut ristiäjä on japanilainen nainen Yono Suzuki, erään suuren uelosähetyksiliikkeen ainoa omistaja. Hän on "ansainnut" sodan ajalla \$160,000,000.

Ajatelkaas, akkaväki, aslaa,
Jos miesten täytyis meille myydä su-
lojaan,
Keittää kalanpäitä, loittaa lapsia,
Ollispa jo asemansa tukala.

Xlkää sentään polkparat pelätkö
Ja meitä tänne yksiksemme heittäkö.
Se on meidän kaikkien suuri toivo-
me.

Ei yhdessä me vihdoin voitamme.
Runon lausui mrs. Jämsä ja nyrkkilehden luki sen tämänkertainen toimittaja, Emmi Karhunsuuri. Lehdessä sanottiin: Ollpa hauska — ollpa vakava — ollpa sopivan pituinen, ja pääsi vähän arvostelemaan astorialaisia. Tässä seuraa päätoimittajan toimitusartikkeli vähän lyhennettynä: **NAISILLE.** — Ei olisi liian aikasta työläisnaisen katsahtaa eteenään huomataksensa sen vaaran, mikä häntä juuri tällä hetkellä uhkaa. Me elämme ajanjaksoa historiassa, jossa tapahtumat vaihtuvat salaman nopeudella. Etevinkein taloustieteilijä voi tehdä laskuvirheen tulevaisuuteen nähden.

Yksi asia, jolle jo kauan aikaa on muokattu maaperää, on varma ja sen täytäntöönpano ei tällä hetkellä tule suurakaan vaikeuksia tuottamaan.

Ja se on: nais työvoiman asettaminen miesten tilalle.

Nykyään näkee lehdistä, kuinka naiset ovat astuneet uusille alueille teollisuuden palveluksessa, kuten sahanmylyihin, sähkölamppujen asettamiseen, ruokatavarakauppoihin, rautatöihin y. m. sellaisiin. Viime viikon lehdessä oli uutinen, kuinka Pennsylvaniassa eräällä radalla korjaustöissä olivat naiset tekivät lakon vaatien 10 prosentin palkan korotusta päivälle. Heille on tähän asti maksettu \$1.90 yhdeksäntuntiselta päivältä, siis 21½ senttiä tunnilla, mikä palkka näin korkein elinkustannusten aikana on ilman pieniä kunnollisen toimentulon saapimiseksi.

Näin kapitalismi nais työvoiman avulla halventaa miesten palkkoja, sillä mitä enemmän me naiset astumme työalalle, sitä suuremmaksi kasvaa työttömien reservi-armeija ja sitä suurempi mahdollisuus on kapitalisteilla ristiäjä sitä.

Onhan nykyään aivan tavallista, että naisille ei makseta samasta työstä yhtä suurta palkkaa kuin miehille, vaikka onkin tunnustettu, että naiset useallakin työalalla ovat huolellisempia ja sukkelampia.

Tästä näemme, miten naiset astuessaan teollisuuden palvelukseen joutuvat kilpailemaan miesten kanssa työmarkkinoilla, ja halvempipalkkaisia kun ovat, anastavat he miehiltä työn kaikilla toimialoilla, missä naisten työ on edullisempaa työnantajille kuin miesten työ.

Tahdommeko naiset kilpailla miesten kanssa palkan halvudessa? Emme suinkaan. Siis köyhällistön naiset, yhdistäkää voimamme huokkamaan miesten kanssa yhteistä vihollistamme, kapitaliaa, vastaan.

Sitten 14 p:nä illalla on taas ohjelmakokous klubin kokoushuoneessa. Sinne kai tulee huoneen täysi väkeli, sillä on siellä oppimista eikä suinkaan itävää.

Keskustelukysymyksen: Mitä voimme Toverittarelta? alustaa Aino Linsar. Puheen pitää Emma Matilla. Runon lausuu Lyyli Paavilla. Mrs. Hietala laulaa. Kertomuksen lukee Ida Syvänen. "Yritys" luetaan kuukauden viimeisessä kokouksessa 28 p:nä t. k. Sen toimittajana ovat tällä kerralla, päätoimittajana Edith Pirilä ja aputoimittajana mrs. Kalle Niemelä. Heille sopii heittää lehteen menevät kirjatukset, jänmuutto- ja naimaillmotukset, ja muut sellaiset.

Toverittarelle kirjeenvaihtajaksi, siksi, kun häneen väsyttään tai hän väsyi, valittiin Anna Jävel.

Huom! Naisten keskustelukokous on muutettu perjantai-illaksi sattuneesta syystä. Tulkaa joukolla kokoukseen.

SICAMOUS, B. C., CAN.

Nyt sitä vasta ajatella saa, mitä oikein kirjottaa Toverittareen, kun ei sais sanoa juu eikä jaa, eikä suin-

Toverittaren ystävät ja kannattajat

Nyt, kun kautta koko laajan mantereen—siihen luettuna Canada myös—ovat Toverittaren tilaajat ja ystävät parhaallaan toudussa hankkiessaan uusia tilaajia Toverittarelle, tällöin ei ole unohdettava, että Toverittarella on vapaa pääsy Suomeen. Jokaisella Toverittaren nykyisellä tilaajalla on sukulaisia, ja jollei sukulaisia, niin ainakin hyviä tuttavuuksia, joille voipi tehdä pienen lahjituksen ja lähettää Toveritar Suomeen. Tuo pieni uhrans sukulaisille tai tuttaville voisi saattaa monta hupaista hetkeä näinä murrosaikoina, kun he Toverittaren avulla olisivat tilaisuudessa saamaan tietoja tämän suuren Amerikan suomalaisten naisten puuhista ja riennöistä. Pistäkääpä tämä—ei muistiliin—vaan heti toimeksi ja tilatkaa Toveritar Suomeen sukulaisillenne tai tuttavillenne.

Toverittarelle on alkanut tulla tilauksia, uudistuksia ja uusia, niitä tulee aivan joka postissa. Näin kun jatketaan niin pian niemme, että Toveritar on tämän mantereen enin levinyt suomenkielinen lehti.

Sen verran kuin minulla on tunteista naismaailmalta, uskallan vakuuttaa, että ei otakaan kauan kuin voimme merkifä, että se on Toveritar täällä Amerikoissa, joka puhuu laajimmalle suomenkieliselle lukijakunnalle.

Tai mitä arvelette Toverittaren ystävät ja kannattajat? Jos on niin—kuten oletan—että olette kanssani samaa mieltä pidettä siitä, että tässä rynnistyksessä viedään Toverittaren tilaajamäärä niin korkealle, että "toistenkin" on tunnustaminen, että kyllä on sittenkin se "Ämmätär" enimmän levinyt tällä mantereella.

Oletko sinä jo täyttänyt velvollisuutesi ja hankkinut Toverittarelle vähintään yhden uuden tilauksen?

Jollet, niin kleruhda mukaan. Kunnallemalla emme mitään saavuta, vaan ripeillä ja reippaalla toiminualla me pääsemme siihen mihin pyrimme. Ilman pitempää puheita jokainen oivaltaa velvollisuutensa ja hankkii Toverittarelle vähintään yhden uuden tilauksen, samalla muistaen, että Toveritar voidaan lähettää Suomeen.

NYT ON JUURI SE AIKA, jolloin on tilattava kevät-julkaisu. Olemme tahtoneet ottaa tässä yhteydessä puheeksi, ettei tilausten lähettäminen myöhästytä. Tilaa nyt heti Vappu v. 1918, maksana 50 senttiä; Lasten Kevät maksana 15 senttiä, osoitteella: TOVERI, Box 99, ASTORIA, ORE.

On muistettava, että molempia kevätjulkaisuja voi lähettää Suomeen ja hinta on sama. Toverimudella, LIIKKEENHOITAJA.

kaan mitään itsestään, sillä nimhän on määräys.

No, ilmat ainakin ovat kauniimmat, vaikka lunta onkin vielä paljon. Sairantakin on ollut suomalaisten keskuudessa ja kuhnekylyillä ne useat tälläisiä ovat parantaneet. Mistäpä sitä köyhä niitä lääkköitä saisiakaan.

Raskasta on köyhän elämä. Oikein kinkuksi tulee, kun ei mitään saa, vaikka aina tekee työtä. Ajatellaan se panee, että josko tästä meidän päivinä parempaa tulemaan, kun aina vain otet yhä himonovat.

Olen kuullut puheita, että Siemouliin perustetaan s. s. osasto.olla minä ainakin tervehdän sitä. Sitä olisi suuri hyöty meidän nousevalle nuorisolle. Meillä on kaikilla pian niin suuria lapsia, että he tarvitsevat muutakin kuin leikkensä ja koulunsa. Kaippa siitä osaston perustamisesta on enemmän "Vapaudessa".
Mary Ranta.

REEDLEY, CAL.

En ole täällä Reedleyssä huomannut ainoatakaan kirjotusta Toverittaren palstoilla. Koetanpa kyhätä jokusen rivin. Toveritarta tulee tänne enemmän kuin mitään muuta sosialistilehtiä. Meillä on täällä s. s. osasto, mutta naisia ei siihen ole yhtynyt kuin neljä, vaikka on naisia periaanteen ja puolustavien sosialistipuolueen tarkotusta, mutta eivät rohkene yhtyä osastoon eivätkä julkisesti alkua taistella köyhällistön riiveissä yhteistä vihollistamme, kapitalistiluokkaa vastaan. Me naiset olemme tänään nykyisen yhteiskunnan aikana niin kurjassa asemassa, että meidän velvollisuutemme kuuluu vaatia ihmisoikeuksia itsellemme ja muuten me emme niitä tule saamaan kuin järjestymällä köyhällistön riveihin.

Naisilla ei tällä ole mitään yhteishommaa. Toisinaan on ollut ompeluseura, mutta sekin on nyt kuollut. S. s. osastomme tammikuun kokouksessa valittiin toimihenkilöt. To-

verittaren kirjeenvaihtajan valitsemisesta ei puhuttu mitään, vaj katsovatkohan osastomme miehet naisten lehden ylös; jollei, niin valitkaa ensi kokouksessa kirjeenvaihtaja Toverittarellekin.

Sunnuntai koulu perustettiin joku viikko sitten, jossa opetetaan suomenkieltä lapsille aikkosista alkaen, sekä myös kirjottamaan suomen. Koulu on vapaa kaikille suomalaisten lapsille, paitsi apinapen on ostettava.

Luonto hymyilee pitkän kuivunuden perästä. Oli useita päiviä sadetta ja nyt alkavat ehdelmäpuut kukkia, ruoho vihottaa, linnut laulaa iloisesi, nurmeenkukat kukoistava ja ruusut alkavat jo kukkia. On jo ihana kevät. Tämä seutu onkin tavallisen ihanaa, elleikkin keväällä, mutta ei silti yertoja vetele Suomen ihannuudelle. Suomen kesästä ihannuutta ei voi muualta löytää.
Farmari-emäntä.

DARRINGTON, WASH.

Pitäpää kirjottaa joku rivi Toverittaren lukijoille täältä vuoristosta. Tässä kaupungissa on tiedä olevan suomalaisia kuin me. Lähellä aivan on kaksi ihmivuoren tapasta. Niiden nimet ovat White Horse ja

Western Workmen's Publishing Society'n VUOSIKOKOUS

JÄSENTEN

pidetään Astoriassa, Ore., huhtik. 20 p., 1918, alkaen klo 10 a. p. Kokouksessa käsitellään kaikki sääntömääräiset asiat sekä niitten lisäksi kaikkia niitä asioita, joita johtokunta tai joku jäsen mahdollisesti esittää.

WESTERN WORKMEN'S PUB. SOCIETYN JOHTOKUNTA,
Frank Niemi, Antti Mäki,
esimies, sihteeri.